

Šikana a kyberšikana v prostředí střední školy (Bullying and Cyberbullying at Secondary School) Alena Malá

Šikana i kyberšikana představují závažný společenský problém, jehož výskyt může negativně ovlivnit prostředí školy a poškodit žáky.

ABSTRAKT

Tématem bakalářské práce je šikana a kyberšikana v prostředí střední školy. Jedná se o aktuální společenský problém, se kterým se setkávají dnešní žáci ve školním i mimoškolním prostředí. V teoretické části jsou představeny základní pojmy, i pojmy úzce související s touto problematikou. Dále je v teoretické části uveden výčet následků šikany a kyberšikany a možné prevence. Praktická část vznikla vyhodnocením empirické sondy kvantitativní povahy. Dotazníkové šetření bylo provedeno na gymnáziu a střední odborné škole v Ústeckém kraji. Cílem bakalářské práce bylo zjistit, zda žáci na dané střední škole znají pojmy šikana, škádlení a kyberšikana, zda se s tímto problémovým chováním již setkali a jaký k této problematice mají postoj.

ABSTRACT

The topic of this bachelor thesis is bullying and cyberbullying at secondary school. Nowadays, it is a social issue with whom students are encountering at school and outside of it. Basic terms and terms tightly connected with this problematic are introduced in literary part. In addition, listing of consequences of bullying and cyberbullying and possible prevention are mentioned. Practical part was created by evaluating an empirical probe of a quantitative nature. Questionnaire was carried out in a gymnasium and secondary school in Ústecký region. The aim of the bachelor thesis was to find out, whether students at that secondary school have knowledge about bullying, teasing and cyberbullying, whether they have met with this problematic behaviour and what attitude do they have towards it.

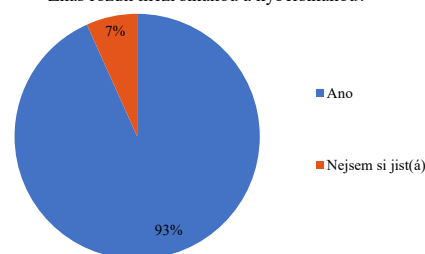
Hypotéza č. 1 - Většina dotazovaných žáků zná rozdíl mezi šikanou a kyberšikanou. ✓

- 98 % žáků zná pojem šikana.
- 97 % žáků zná pojem kyberšikana.
- Většina žáků správně uvedla rozdíl mezi těmito pojmy.
- Popis šikany dle respondentů:
  - fyzické i psychické násilí
  - osobní
  - fyzické napadnutí, ničení věci oběti, vydírání, slovní urážky, vyloučení oběti z kolektivu.
- Tato hypotéza se v dotazníkovém šetření potvrdila.

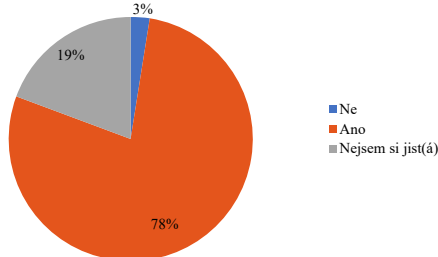
Popis kyberšikany dle respondentů:

- šikana na internetu
- psychické násilí
- anonymní, těžší se ubránit
- vydírání, vyhrožování, zveřejňování citlivých informací

Znáš rozdíl mezi šikanou a kyberšikanou?

Znáš rozdíl mezi šikanou a škádlením?

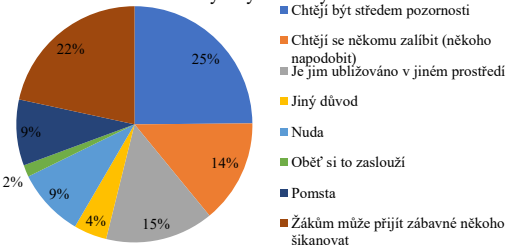
Hypotéza č. 2 - Většina dotazovaných žáků zná hranici mezi škádlením a šikanou. ✓

- Více než ¼ žáků znají rozdíl mezi šikanou a škádlením.
- Popis škádlení dle respondentů:
  - oboustranné
  - účelem není ublížit.
- Hranice mezi šikanou a škádlením je tenká a je snadné ji překročit.
- Škádlení je snaha chlapce na sebe upozornit v momentě, kdy se mu dívka líbí.
- Mylné domněnky respondentů:
  - šikana je fyzická agrese a škádlení je psychická agrese
  - škádlení probíhá mezi kamarády, u šikany je obětí cizí člověk.
- Tato hypotéza se v dotazníkovém šetření potvrdila.

Hypotéza č. 3 - Většina dotazovaných žáků se nikdy nesetkala s šikanou ve svém okolí. ✗

- Více než ¼ žáků se setkala s šikanou.
- 45 % žáků se setkala s kyberšikanou.
- 9 % žáků se ve svém okolí nesetkala s šikanou.
- 4 % žáků se ve svém okolí nesetkala s šikanou ani kyberšikanou.
- 25 % žáků se stalo obětí šikany či kyberšikany.
- Tato hypotéza byla dotazníkovým šetřením vyvrácena.

Co je, dle tvého názoru, nejčastější příčinou šikany a kyberšikany?

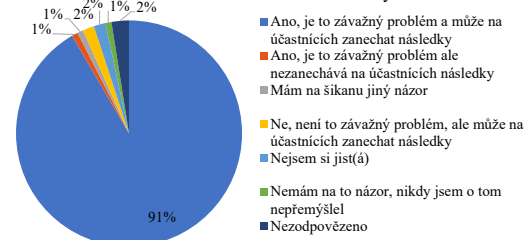
Hypotéza č. 4 - Většina dotazovaných žáků se domnívá, že nejčastější příčinou šikany ve škole je nuda. ✗

- Nejčastější příčina šikany: když agresor chce být středem pozornosti.
- Druhá nejčastější příčina: zábava.
- Třetí nejčastější příčina: agresor ve třídě se stal obětí v jiném prostředí.
- Nuda je příčinou v 9 % případů – pátá nejčastější uvedená příčina, spolu s pomstou.
- Převažující příčiny šikany ve škole jsou odrazem dnešní společnosti (uznávání dominance a moci).
- Tato hypotéza byla dotazníkovým šetřením vyvrácena.

Hypotéza č. 5 - Většina dotazovaných žáků si myslí, že šikana je závažný problém, který může ovlivnit následný dospělý život jedince. ✓

- 92 % žáků si myslí, že šikana je závažný problém.
- 2 % žáků si nemyslí, že šikana je závažný problém.
- 93 % žáků myslí, že šikana může zanechat na účastnících následky.
- Je správně, že žáci mají před touto problematikou respekt a že vědí, že se jedná o špatné chování.
- Přestože si žáci jsou vědomi dopadů šikany, tak ohledně prevence jsou skeptičtí.
- Tato hypotéza se v dotazníkovém šetření potvrdila.

Myslíte si, že šikana je závažný problém, který může zanechat na účastnících následky?

ZÁKLADNÍ POUŽITÁ LITERATURA:

ČERNÁ, Alena. *Kyberšikana: průvodce novým fenoménem*. Praha: Grada, 2013. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-4577-0.

KOLÁŘ, Michal. *Bolest šikanování: [cesta k zastavení epidemie šikanování ve školách]*. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-717-8513-X.

MARTÍNEK, Zdeněk. *Agresivita a kriminalita školní mládeže*. Praha: Grada, 2009. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-2310-5.

PROCHAŽKA, Roman, ŠMAHAJ, Jan, KOLAŘÍK, Marek, LYČBYCH, Martin. *Teorie a praxe poradenské psychologie*. Praha: Grada, 2014. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-4451-3.